

finančního ředitelství, týkající se žádání, by dovolatel vyplatil žalobci měsíčně určitou peněžitou částku. Že nelze mluvit o smlouvě přičítící se dobrým mravům (§ 879 obč. zák.), když její příčinou byla péče o válečné poškozence, vystihl již správně odvolací soud. Jak již shora bylo podotknuto, nebyl právní základ žaloby nijak pozměněn, když odvolací soud dospěl k úsudku, že podkladem smlouvy mezi stranami jest smlouva mezi československým státem a dovolatelem ve prospěch žalobce (§ 881 obč. zák.).

Čís. 13852.

Zákon ze dne 24. února 1934, čís. 33 sb. z. a n., o dočasných opatřeních v exekučním a konkursním řízení proti zemědělcům.

Ustanovení § 3 lit. g) zákona týká se nejen smluvených úroků, nýbrž i všech jiných úroků z pohledávek.

(Rozh. ze dne 18. října 1934, R II 403/34.)

K návrhu dlužníka povolil soud první stolice odklad exekuce k vydobytí peněžitých pohledávek s úroky a útratami. **Důvody:** K návrhu dlužníka odkládá se výkon exekuce na dobu po 31. prosinci 1934, ježto podle vyjádření obecního úřadu žije se dlužník převážně zemědělstvím a i ostatní podmínky zák. čís. 33/34 sb. z. a n. jsou splněny. Odklad vztahuje se i na úroky a útraty splatné (vzniklé) po 9. květnu 1933, neboť příslušenství sdílí osud hlavního dluhu. **R e k u r s n í s o u d** zamítl návrh dlužníka na odklad exekuce, pokud šlo o úroky za dobu od 9. května 1933 a o útraty vyjádření a o útraty stížnosti. **Důvody:** Doslov zákona ze dne 24. února 1934, čís. 33 sb. z. a n. zanechával jisté pochybnosti o tom, týká-li se ustanovení § 3 g) zák. jen smluvených úroků, či také všech úroků jiných pohledávek. Podle zprávy poslanecké sněmovny a ústavně-právního výboru jest za to míti, že neplatí ochrana tohoto zákona jednak pro smluvené splátky nepřesahující ročně 2% původní jistiny, dále pro anuity a úroky, pokud splatnost všech v tomto odstavci uvedených povinností nastala po 9. květnu 1933. Teprve touto zprávou ústavně-právního výboru byly odstraněny nejasnosti, které plynuly z nejasného doslovu zákona. Jsou tudíž podle toho vyňaty z odkladu exekuce úroky od 9. května 1933 splatné. Zemědělcům se ukládá povinnost tyto úroky aspoň zaplatiti, mají-li požívatí další ochrany zákona ohledně jiných závazků. Útraty exekučního návrhu nespádají do výjimek § 3 zák., za to bylo přičknouti útraty vyjádření podle § 6 zák., § 41 c. ř. s. a § 78 ex. ř.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení vyhovuje stavu věci a zákonu, pročež se odkazuje na jeho správné odůvodnění, které nebylo vyvráceno vývody dovolacího rekursu, k nimž se podotýká, že ze zprávy ústavně-právního a národohospodářského výboru tisk 1222 a zprávy zemědělského a ústavně-právního výboru tisk 2500 jasně vyplývá, jak a proč došlo k do-

slovu ustanovení odst. lit. g) § 3 zákona čís. 33/1934 sb. z. a n., a že bylo v intencích zákonodárce, by se na závazky pod lit. g) uvedené a vzniklé po 9. květnu 1933 odklad exekuce nevztahoval.

Čís. 13853.

Nárok na vrácení užitků (§ 1447 obč. zák.), které měl kupitel z nesložené kupní ceny, a jenž záleží v tom, že nezaplatil z ní umluvené úroky, ač sám bral užitky z odevzdaných nemovitostí, nepodléhá tříletému promlčení.

Pokud promlčení úroků nevadí, že pohledávka byla uplatňována ve sporu započtením.

(Rozh. ze dne 18. října 1934, Rv II 398/32.)

V předchozím sporu (čís. sb. n. s. 8385) domáhali se manželé J-ovi na Františce S-ové zaplacení. Žaloba byla posléze pravoplatně zamítnuta, ježto pohledávky uplatňované započtením převyšovaly žalobní pohledávku. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se Františka S-ová na žalovaných manželích J-ových přisouzení další částky své pohledávky namítané započtením, pokud převyšovala to, co v onom sporu manželům J-ovým přisouzeno, celkem 62.756 Kč. Procesní soud prvního státního soudu přisoudil žalobkyni jen 31.501 Kč. Tato částka byla částí 6% úroků ze 600.784 Kč jako zbytku kupní ceny, jež žalovaní podle ujednání nesložili 1. května 1920, a to úroků za dobu od 1. května 1920 do 1. května 1923 v sumě 108.141 Kč, na kterou byla pravoplatně žalobkyni jako na vzájemnou pohledávku namítanou k započtení přiznána rozsudkem v dřívějším sporu částka 76.639 Kč. Další nárok nebyl prvním soudem přisouzen z důvodu promlčení. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té, ani oné strany. K odvolání žalovaných uvedl mimo jiné v důvodech: Procesní soud byl vázán právním základem žaloby jen potud, že se nesměl odchýlit od skutkových okolností přednesených žalující stranou k odůvodnění žalobního nároku. Právní posouzení těchto skutečností bylo však věcí soudu a jest proto lhostejné, že žalobkyně mluvila o náhradě škody a o tom, že požaduje zažalovanou částku z důvodu bezdůvodného obohacení. Ve skutečnosti jde o nárok ve smyslu § 1447 obč. zák. Odpor Státního pozemkového úřadu proti uskutečnění kupní smlouvy stran účinkoval jako zánik věci tvořící předmět kupní smlouvy před převodem vlastnictví ke koupené věci (§ 431 obč. zák.) a museli proto žalovaní vrátiti, co obdrželi z neproveditelné tržové smlouvy, ovšem jako bezelstní držitelé, ale tak, aby neměli zisku ze škody druhé strany, nebo-li jak to vyjádřil nejvyšší soud v rozsudku vydaném ve věci Ck I 82/24 (čís. sb. 8335), jest věc posouditi tak, jako by byl kup uzavřen pod rozvazovací výminkou, která nastala. Právním důvodem žaloby není tedy ani náhrada škody, ani bezdůvodné obohacení na straně žalovaných, nýbrž zvláštní nárok na navrácení v předešlý stav stanovený § 1447 obč. zák. Navrácení to musí se pak dít podle obdoby § 1068 obč. zák. tím, že prodatel vrátí složenou mu kupní cenu, kupitel prodanou věc ve stavu nezhoršeném a že se vzájemný užitek jednak z peněz, jednak z věci navzájem zrušuje. Poněvadž kupní cena byla složena jen částečně, přísluší za to prodatelce ekvivalent ve výši úroků